

Wim Thus: 'Veehouders zullen moeten leren schakelen met de melkproductie'

Nuchter blijven rekenen

Deze maand stopt Wim Thus als afdelingsdirecteur landbouw bij Rabobank Nederland. Hij blikt terug op een periode van 25 jaar Rabobank en kijkt vooruit naar het tijdperk waarin melkveehouders zonder quota produceren. 'Melkveehouders moeten rekening houden met een melkprijs die over een heel jaar een bandbreedte heeft van vijftien cent.'

tekst **Tijmen van Zessen**

Jammer dat het zo regent, anders liepen we even de wei in om naar het vee te kijken', zegt Wim Thus als hij de deur achter zich dichttrekt. Twee vleeskoeien en een koppeltje schapen houden het gras kort rondom de woonboerderij in Uden. Wim Thus (57) stopt dit jaar als afdelingsdirecteur landbouw bij Rabobank Nederland. Na een dienstverband van 25 jaar neemt hij afscheid van Rabo. Een reorganisatie leidt ertoe dat de Food

& Agri-poot niet langer werk heeft voor twee afdelingsdirecteuren.

Kunt u ermee leven uw werk als afdelingsdirecteur te moeten afronden?

'Zonder reorganisatie was ik graag nog een aantal jaren doorgegaan. Mijn enthousiasme was en is groot. De melkveehouderij maakt een spannende tijd mee, zo vlak voor het einde van de quotering. Het afgelopen half jaar ging de helft van

mijn tijd naar de melkveehouderij. Aan de andere kant is het ook een goed moment om te stoppen. Ik ben nu 57 en kan mooi nog tien jaar andere werkzaamheden oppakken. Vanaf deze maand start ik als zelfstandig adviseur strategie voor ondernemingen in de agrarische keten.'

Hebt u altijd al bankier willen worden?

'Ik houd wel van cijfers, ben een bètaman. Maar van huis uit ben ik meer ie-

mand van de praktijk, van boeren en techniek. Na de has heb ik eerst een periode als landbouwvoorlichter gewerkt. Op enig moment ben ik gevraagd om als kredietadviseur aan de slag te gaan bij Rabobank. Prachtig werk om met ondernemers plannen te maken. Ik deed toen alle soorten landbouw, dan leer je ook hoe het is om in slechte tijden te financieren. Dat is wel een uitdaging, maar ik houd er ook van om te knokken en de rug recht te houden, ook bij tegenwind.'

Wat heeft er in die 25 jaar de meeste indruk op u gemaakt?

'Dan denk ik aan de periode rond het

jaar 2000. We kregen te maken met varkenspest, mkz en later de vogelpest. Voor klanten is het een hard gelag om hun veestapel verloren te zien gaan.'

U noemt de financiële crisis bewust niet?

'De crisis heeft de landbouw op zich weinig geraakt. De landbouw is ook niet schuldig aan de crisis. Boeren merken wel dat de controle door banken steeds strenger is. In 2008, toen alle banken

omvielen, dachten we: wij hebben een stevige bank, wij blijven wel staan. We zijn ook blijven staan, maar ook bij ons zijn er fouten gemaakt. Het gevolg is een strenge controle door de Autoriteit Financiële Markten en De Nederlandse Bank. Dat is niet altijd leuk voor klanten en medewerkers. De strenge controle leidt tot veel administratieve verplichtingen en hogere kosten, maar dit speelt bij alle banken. Toen ik begon, lag de tienjaarsrente tussen de acht en de tien procent, inclusief anderhalf procent opslag. Nu is die rente historisch laag, tussen de drie en vier procent, maar vanwege extra kosten is de opslag hoger.'

'Er ligt een periode van vijf jaar goede melkprijzen achter ons, maar dat houdt een keer op'

Is het rechtvaardig dat klanten zo minder profiteren van de lage rente?

'Laten we reëel zijn, de rente was nog nooit zo laag als nu, hoewel we ook in mijn ogen nog te veel kosten maken. Maar het aantrekken van geld voor een langere periode is sinds de crisis duurder geworden. Dat hangt samen met het afgenomen vertrouwen in de financiële markten. Daarnaast zijn er verliezen die uiteindelijk ergens van betaald moeten worden. Denk maar aan de bankenbelasting en de boete voor de Liborfraude. Die boete is het gevolg van het handelen van een kleine groep mensen, gelukkig niet van mijn afdeling, maar toch, als coöperatief man raakt mij dat wel.'

U refereerde zojuist aan het einde van de melkquotering. Wat is het perspectief dat u verwacht voor de melkveehouders?

'Dan denk ik eerst aan de volatiliteit van prijzen. Dat geldt zowel voor de kant van de kosten als voor de kant van de opbrengsten. Melkveehouders moeten rekening houden met een melkprijs die over een heel jaar een bandbreedte heeft van vijftien cent. In 2009 snapte iedereen dat, maar dat besef lijkt wel weggeëbd. Melkveehouders gaan anticyclisch denken. Er ligt een periode van vijf jaar goede melkprijzen achter ons, maar dat houdt een keer op. Het is van

belang om waakzaam te zijn. Net als andere mensen zijn melkveehouders soms kort van geheugen.'

Kunnen melkveehouders leren van de periode van vóór de melkquotering?

'Veehouders zullen meer gaan schakelen met de melkproductie. Is de melkprijs zo laag, de mestafzet zo duur, of de maisprijs zo hoog dat het kopen van mais geen extra saldo brengt? Houd dan maar tien koeien minder, of voer een half jaar minder hard. In 1983 wist elke melkveehouder dat voor de laatste kilo melk ruim een kilo krachtvoer nodig was. Toen werd daar veel meer mee gespeeld. Veehouders moeten wel blijven rekenen. Er zijn jaren geweest dat de leaseprijs van melk bijna even hoog was als de melkprijs.'

Hoe zwaar tilt u aan weidegang?

'Het hoeft niet meer te kosten als je de koeien laat weiden. Maar we moeten wel nuchter blijven rekenen. Sommige bedrijven hebben een slechte verkaveling, een groot koppel of een ongeschikte grondsoort. Dat snapt een burger ook. Alle koeien buiten is geen haalbare kaart in Nederland. Tegelijkertijd moeten we wel het imago van de sector op peil houden. Daarom zou de weidetoeslag best iets hoger mogen liggen dan een halve cent per kilo melk.'

Rabobank krijgt kritiek van Wakker Dier op het financieren van megastallen. Stel: een melkveehouder wil verdubbelen van 500 koeien naar 1000 koeien. Er is voldoende grond voor voederwinning en mestplaatsing, er is een vergunning, maar de omgeving protesteert. Financiert u deze ondernemer?

'Wij spreken ons niet uit tegen een bepaalde omvang. We zullen ons verdiepen in de ondernemer, in zijn resultaten en in zijn plan. Stel dat zijn bedrijf tegen een lintbebouwing staat en er is geen ruimte voor ontwikkeling, dan zullen we op die plek niet financieren. Maar ligt het bedrijf in open landbouwgebied en voldoet de stal aan de nieuwste welzijnswaarden, dan zie ik geen bezwaar.'

Telt het maatschappelijk draagvlak dan niet?

'Jawel, maar het moet niet te abstract worden. Aan het eind van de dag moet de economie er wel zijn. Hoe bepaal je wanneer een bedrijf te veel koeien heeft? Dat is iets waar ik graag buiten blijf. Als je de koe goed verzorgt en het bedrijf is niet belastend voor zijn omgeving, dan is er met schaalvergroting niets mis.'